

3 ФИЛМА
24 ЕЗИКА
28 ДЪРЖАВИ

LUX FILM DAYS

© Komplizen Film

„УЕСТЪРН“ (WESTERN)

Филм на Валеска Гризебах
Германия, България, Австрия

„УЕСТЪРН“ (WESTERN)

ФИЛМ НА ВАЛЕСКА ГРИЗЕБАХ

Малка група германски работници е изпратена в България, за да инсталира водна турбина в центъра на сух планински регион на юг, близо до границата с Гърция. Те разполагат лагера си в близост до изолирано село и обозначават присъствието си, като издигат германското знаме – завоевателски и донякъде провокативен за местните жители жест.

Това е началото на едно трудно съжителство между двете групи, в които никой (или почти никой) не говори езика на другата група... Майнхард, предполагаем бивш легионер, понастоящем строителен работник, който иска да спечели пари, все пак прави първата крачка чрез редица жестове на отвореност и добронамереност към селяните. В резултат на това той все повече и повече се отдалечава от своите колеги, които са вгълбени в себе си, убедени в превъзходството си и без никакво усещане за съпричастност към другия. От първоначалните прояви на непохватност до истинските моменти на споделяне Майнхард, антигерой без семейство и без близки, се интегрира, доколкото може, в този толкова различен от неговия свят.

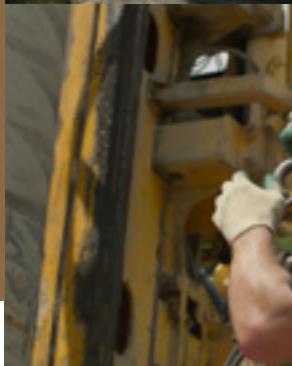
ПО-ШИРОК КОНТЕКСТ

Като противопоставя група германски работници и жителите на едно малко, изолирано селце в България, германският режисьор Валеска Гризебах ни приканва към размисъл върху големите социално-икономически и културни различия, които съществуват между държавите – членки на Европейския съюз. Действието на нейния филм се развива в една млада Европа, все още в процес на създаване и пълна с контрасти. И ако очевидно обменът дава ценни резултати в човешки план, той показва също така различните ценности, кодове и модели на поведение, които пораждат скрити в по-голяма или по-малка степен недоразумения и конфликти.

От този обмен произтича осезаемо драматично напрежение, което ще спадне едва в края на филма, когато местните жители ще се присъединят към германците за празник в лагера, на който музиката и танците ще служат като универсален език. По този начин необходимостта от преодоляване на предразсъдъците, уважението и отвореността към другия се превръщат в темите на един уестърн, осъждащ снизходителността и завоевателския дух спрямо по-бедните страни.

ИМАЛО ЕДНО ВРЕМЕ НА ИЗТОК

До присъединяването на България към Европейския съюз през 2007 г. за западните държави тя представлява *terra incognita*, все още до голяма степен свръзвана с бившия съветски блок, въпреки че страната се е откъснала от него още след 1989 г. При разглеждането на човешките взаимоотношения „Уестърн“ изразява по ефикасен начин дисбаланса между два свята, които все още не са успели да намерят обща европейска идентичност. Следва да се отбележи например, че от самото начало германските работници се разполагат така, сякаш се намират на завоювана територия: те издигат националното знаме, за да покажат по явен начин превземането на парчето земя, на което се намира техният лагер по времето на строителните работи; Майнхард си присвоява кон, за който счита, че е див, но в действителност принадлежи на Адриан, чичото на Ванко; Винсент

© Komplizen Film

© Komplizen Film

© Komplizen Film

(ръководителят на обекта) показва неуместно поведение спрямо младите момичета, които идват да се къпят в реката, и не се поколебава да отклони от селото вода, от която новодошлите се нуждаят, като че техните нужди са по-важни от тези на местното население; германците правят шумна нощна обиколка на селото с автомобил с висока проходимост, с цел да покажат своето превъзходство и да разубедят евентуалните нарушители да се доближават до техните инсталации...

Във филма на Валеска Гризебах откриваме очевидни елементи на уестърн: Майнхард, саможив каубой с безизразно лице, яздещ без седло; неплодородни и пустинни земи, предлагащи величествени пейзажи; малко село с прашни улици и кафене, изпълняващо ролята на бар, където в пиене на ракия и игра на карти с парични залагания се убива времето; две предизвикващи се групи, едната от които се счита за превъзхождаща другата по отношение на развитието и цивилизацията („Тези села са като пътуване назад във времето“ – казва един от германците, разглеждайки местата от автомобила си с висока проходимост) и др.

В този контекст на взаимно предизвикателство персонажът на Майнхард за щастие смекчава стълкновението, изпълнено с враждебност и неразбиране. Въпреки езиковата бариера той успява да установи връзка с местните жители и да развие някаква форма на съпричастност, която неговите германски колеги не харесват. По-специално той се изказва в тяхна полза една вечер, когато Винсент споменава идеята за отклоняване на питейна вода от селото. Майнхард обяснява, че водата е в ограничено количество и вече е разпределена между три различни места поради недостиг. Винсент обаче не чува доводите му; той напада отдалечаващия се Майнхард в тъмното, защото според него самият факт, че Майнхард споменава затрудненията на техните съседи, означава, че заема позиция срещу собствения си лагер. Съобразяването с интересите на другата страна – нещо, което напълно липсва в разсъжденията на ръководителя на обекта – се появява в действителност като плод на обмена, възникнал постепенно между Майнхард и жителите на селото. С това се откроява значението на диалога, жизненоважен както в човешки, така и в социален план – чрез него се получават важни сведения, без които не е възможно съвместно съществуване.

СТЪЛКНОВЕНИЕ

Не след дълго работата на обекта е спряна и съответно мъжете също бездействат. Камрионът, който трябва да достави четиридесетте тона чакъл, необходими за продължаването на работата, се бави и слънцето, реката и алкохолът се превръщат в основните източници на занимания за малобройния германски екип. Дългите и бавно заснети кадри на пейзажа и звуците на насекомите съпътстват очакването на тези мъже, чийто живот от този момент тече със забавен ход. Майнхард обаче прекарва много време в селото и участва в дейностите на жителите: построяването на каменна стена, сушенето на тютюневи листа... Изглежда, че животът е придобил друг смисъл за този мъж без корени, който е по-скоро енигматичен и с неясна идентичност – той твърди, че е бивш легионер, без покрив, нито семейство, но нищо във филма не потвърждава със сигурност това – и който не намира напълно своето място нито в лагера, нито в селото. Постоянното му сноване между двете места, най-често вечер или през нощта, на няколко пъти дава възможност на режисьора да покаже неочаквани ситуации и насилие в контраст с общата летаргичност във филма.

Сцената, показваща как Винсент напада и събаря на земята Майнхард, докато той върви сам в нощта, ще се повтори три пъти с различни извършители. Първият път Ванко се хвърля върху Майнхард от камион; двамата се търкалят по земята, но случката завършва зле за младежа, който припада. Докато младият мъж е в безсъзнание, зрителят си задава въпроси какви са мотивите на Ванко и каква ще е реакцията на местните хора, когато видят Майнхард да го връща в това състояние в селото. При идването на Ванко в съзнание научаваме, че той единствено е искал да се пошегува с Майнхард, когато той вече счита за приятел. Следователно това е един напълно „невинен“ акт, който няма сериозни последици, но в значителна степен предизвиква напрежение – показател за постоянното противопоставяне между двете общности. Към края на филма Майнхард отново е жертва на нападение при същите нощни обстоятелства. След като Майнхард отказва да върне на местен жител сумата, която е спечелил от него при игра, трима мъже го нападат, след което го хвърлят в реката и си плюят на петите. Целият мокър, Майнхард прекарва нощта на открито, а на другия ден го качват на стоп селяни, които отиват на празника, организиран в лагера на германците. Накрая, в разгара на вечерта, Майнхард отново бива нападат от местен жител, който го обвинява, че е спал с момиче от селото. Двамата се сбиват и още веднъж Майнхард е повален на земята. „Така е по селата... Всичко може да се случи!“ – му казва Адриан, който идва да му окаже подкрепа след нападението.

Ритъмът на *Уестърн* изглежда съставен от две специфични измерения на времето: дневно, протичащо относително плавно и белязано от съдържани и контролирани отношения, и нощно, белязано от известна диващина и брутално и внезапно ескалиране на напрежението, което се е акумулирало около главния герой. Майнхард предизвиква недоверие както в колегите си (и по-специално в началника си Винсент, който се чувства предаден), така и в селяните, които не разбират упоритото му желание за интеграция и в известна степен го упрекват за неспазване на необходимата дистанция спрямо тях – в неговия персонаж са възплътени истинските предизвикателства на филма, т.е. всички трудности, свързани с едно истинско стълкновение между групи от хора, тотално противопоставени едни на други въпреки общата политическа идентичност, и чието преодоляване изисква на първо място, освен отварянето към другите, огромна доза уважение и умереност.

© Komplizen Film

НАСОКИ ЗА РАЗМИСЪЛ

- В началото на филма Винсент сграбчва падналата в реката шапка на млада българка и я използва, за да дразни девойката, като стига чак дотам, да ѝ потопи главата под водата. На края на филма има подобна сцена, свързана с германското знаме, което българите са взели. Как тълкувате паралелизма между тези две сцени, които са симетрични и аналогични?
- „Какво търсиш тук?“ – е въпросът на Адриан към Майнхард в края на филма, докато връща на германеца ножа, който той е подарил за спомен на племенника му Ванко. С оглед на елементите на филма помислете и върху следния въпрос: какво наистина търси Майнхард в това враждебно място, където нищо не се случва извън селото, до което, изглежда, не достигат никакви новини от външния свят и където няма работа, нито удобства и културни или спортни дейности?
- Без да бъдат посочени ясно, във филма има редица алюзии към историята на страната или икономическата ѝ ситуация. Спомнете ли си кои са тези алюзии? Какво добавят тези елементи от контекста към разказа за срещата между българските селяни и германските работници?

© Komplizen Film

les grignoux

ЕВРОПЕЙСКОТО КИНО ЗА ЕВРОПЕЙЦИТЕ

След миналогодишното издание, което отбеляза 10-годишнината на инициативата, наградата „ЛУКС“ (LUX) продължава да обхваща забележително разнообразие от жанрове и тонове чрез филмите на талантиви млади европейски режисьори. Европейският парламент има удоволствието да Ви представи трите филма, участващи в конкурса за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ (LUX FILM PRIZE) през 2017 г.:

„120 УДАРА В МИНУТА“ (*120 battements par minute*), филм на Робен Кампийо, Франция

„SAMEBLOD“ (*Sami Blood*), филм на Аманда Кернел, Швеция, Норвегия, Дания

„УЕСТЪРН“ (*Western*), филм на Валеска Гризехбах, Германия, България, Австрия

Филмите разглеждат по емоционален и интелигентен начин актуални въпроси и отразяват това, което Европа преживява в момента. Те показват персонажи, които оправят поглед към заобикалящия ги свят, опитвайки се да разберат действителността, като и обществата и общностите, към които принадлежат. Разказвайки лични истории, огряни от емоцията на киното, европейското кино утвърждава своето качество и разнообразие, както и значението си в изграждането на социалните ценности и културните общности. Каним Ви да видите филмите в рамките на VI-то издание на ФИЛМОВИТЕ ДНИ „ЛУКС“.

ФИЛМОВА НАГРАДА „ЛУКС“

Културата играе основна роля в изграждането на нашите общества.

В този дух през 2007 г. Европейският парламент учреди ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“. По този начин той желае да засили разпространението на европейски филми из цяла Европа и да насърчи разискванията в европейски мащаб по важни за обществото въпроси.

ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ е единствена по рода си инициатива. Докато по-голямата част от европейските копродукции се прожектират единствено в държавата си на произход и рядко се разпространяват в други страни, дори и в ЕС, ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ предоставя рядката възможност три европейски филма да бъдат субтитрирани на 24-те официални езика на Европейския съюз.

Лауреатът на конкурса за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ ще бъде излъчен чрез гласуване от членовете на Европейския парламент и ще бъде обявен на 15 ноември 2017 г.

ФИЛМОВИ ДНИ „ЛУКС“

ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“ даде начало на ФИЛМОВИТЕ ДНИ „ЛУКС“ (LUX FILM DAYS). От 2012 г. насам трите филма, участващи в конкурса за ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“, биват представяни пред по-широка европейска публика по време на ФИЛМОВИТЕ ДНИ „ЛУКС“.

С ФИЛМОВИТЕ ДНИ „ЛУКС“ Ви каним да се насладите на едно незабравимо културно преживяване, което преодолява границите. От октомври до декември можете да се присъедините към любителите на киното в цяла Европа, като гледате прожекциите на трите филма на един от 24-те официални езика на Европейския съюз. Не забравяйте да гласувате за предпочитаният от Вас филм на нашия уебсайт luxprize.eu или на нашата страница във Фейсбук!

СПЕЦИАЛНА НАГРАДА НА ПУБЛИКАТА

Специалната награда на публиката е наградата, присъдена от зрителите в рамките на ФИЛМОВАТА НАГРАДА „ЛУКС“. Не пропускайте да гласувате за един от трите филма преди 31 януари 2018 г.! Може би ще имате шанса да присъствате по покана на Европейския парламент на Международния филмов фестивал в Карлови Вари през юли 2018 г. и да обявите заглавието на филма, получил Специалната награда на публиката.

ГЛЕДАЙТЕ,
ОБСЪЖДАЙТЕ
И ГЛАСУВАЙТЕ!

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU

РЕЖИСЬОР: Валеска Гризебах

СЦЕНАРИЙ: Валеска Гризебах

С УЧАСТИЕТО НА: Майнхард Нойман, Райнхард Велтрек, Сюлейман Алилов Летифов, Венета Франгова, Вяра Борисова

ОПЕРАТОР: Бернхард Келер

ПРОДУЦЕНТИ: Йонас Дорнбах, Янин Яковски, Марен Аде, Валеска Гризебах, Мишел Меркт

ПРОДУКЦИЯ: Komplizen Film, Chouchkov Brothers, Coop99 Filmproduktion, KNM и ZDF-Das Kleine Fernsehspiel

ГОДИНА: 2017 г.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 119'

ЖАНР: Игрален филм

ДЪРЖАВА: Германия, България, Австрия

ОРИГИНАЛНА ЕЗИКОВА ВЕРСИЯ: немски, български, английски език

РАЗПРОСТРАНИТЕЛ:
Purple Rain Film Distribution

Текстът е завършен през август 2017 г.

